

Posudek vedoucího na magisterskou práci *Jana Pavlíčka*

Architektura v Pistiru a 3D zpracování

Praha 2010, 70 stran textu, 67 vyobrazení

Námětem magisterská práce Jana Pavlíčka se stala architektura řeckého emporia Pistiros a její rekonstrukce, především jeho urbanistickým řešením v údobí jeho největšího rozkvětu ve 4. – počátku 3. století. Autor se v rámci odborné praxe se výzkumu několikrát zúčastnil a tuto skutečnost také ve své práci využil.

V úvodní části diplomand zasadil posuzované téma do širšího historického rámce, věnuje se nejen vymezení Thrákie, jejímu rozdělení, komunikačním spojnicím, ale také historickému kontextu z hlediska řeckých zájmů v regionu (athénský námořní spolek) a keltské invazi, která zasáhla i Pistiros. Následující druhá kapitola je již věnována samotnému Pistiru, geologickým podmínkám, vodní síti a dopadu jejích změn na okolní osídlení. Strany 18 – 20 přináší chronologický přehled fází emporia.

Ve 3. kapitole diplomand přistupuje k řešení vlastního zadání: architektuře a urbanismu Pistiru. Archeologické výzkumy zde stále probíhají a jejich nové výstupy by autorovy interpretace mohly ve výkladu posunout: nicméně jedná se o dosud jen málo publikovaná fakta, která by autor mohl získat při případných konzultacích s oponentem. Takto vycházel především z publikací Pistiros I – III, tudíž jeho hodnocení z nich vycházející třeba posuzovat na tomto základě; pak jsou v podstatě oprávněná. Při posouzení urbanismu emporia diplomand vychází z obecně platných hippodámovských principů, konkretizovaných na současných příkladech měst v egejské a černomořské oblasti. V případě Pistiru jsou celkové možnosti poznání urbanistických principů determinovány především neuspokojivým stavem dochování části města, autor však má k dispozici dobře prozkoumanou klíčovou situaci při východní bráně města s opevněním, dlážděnými cestami, chodníky, kanály a dvěma domy s kamennými základy (č. I a II). Paralely k těmto prvkům se hledají obtížně (nezapomínejme, že Pistiros je jednou z lokalit na okraji řeckého světa), modelově však olynthský exkurs umožní vytvoření obecné představy o struktuře osídlení a jeho jednotlivých obytných segmentů. Kapitola věnovaná opevnění (s. 26, 27) by jistě zasloužila zevrubnější exkurs (tzn. při srovnání fortifikačních prvků). Pokud byla konstrukce opevnění nad základem a spodními kamennými bloky z nepálených cihel, nebyla příliš hmotná a zjištěné základy (0,8 - 1,3m), lze považovat za dostačující (s. 32).

Považoval bych za vhodné věnovat se také okolnímu Thráckému osídlení, jeho struktuře a vztahu k Pistiru, případně otázkám architektury jeho sídlišť.¹ Pokud jde o hledání paralel pro obytnou architekturu, i zde platí výše uvedené konstatování a jejich určení je nesnadné. Přestože je obrazová příloha kvalitně připravená a autor použil také vlastní snímky (nechybí ani seznam vyobrazení s uvedením zdroje) nelze v textu prakticky nalézt odkazy, které by obě části náležitě provázaly. Tuto skutečnost její hodnotu snižuje.

V páté kapitole se diplomand věnuje hlavní části svého zadání – 3D rekonstrukci severního domu č. 1 a brány s vnitřní a vnější věží z období II. fáze (to je opodstatněné, patří k nejlépe prozkoumaným kontextům). Při jejím vytváření vycházel z dokumentace archeologických situací (Pistiros I – III) a analogií z egejské oblasti. Výstupem je vizuální model, který tyto skutečnosti odpovídajícím způsobem akceptuje, nicméně se domnívám, že by bylo v další variantě možné řešit také další detaily, týkající se východní části domu I a jeho severní části (dvůr?). Proporční řešení, navržené textury zdiva a střešní krytiny je odpovídající.

I přes výše uvedené připomínky mohu konstatovat, že diplomand splnil zadání magisterské práce, která je vhodným podkladem pro obhajobu.

8. září 2010

Doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D.

¹ Např. Gotzev, A. 2007: Field Survey in the environs of Vetren-Pistiros (1998-2004), in: Pistoros III, 111n.